

Na temelju članka 60. stavak 2. Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Službeni glasnik RS“, br. 62/06, 65/08-dr. zakon 41/09, 112/15, 80/17 i 95/2018-dr. zakon) i članka 33. stavak 1. točka 6. Statuta grada Subotice („Službeni list Općine Subotica“, br. 26/08 i 27/08-ispravak i „Službeni list Grada Subotice“, br. 46/11, 15/13 i 4/19), a uz suglasnost Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Republike Srbije broj 320-11-5088/2019-14 od 21. 06. 2019. godine,

Skupština grada Subotice, na ... sjednici održanoj dana ..... 2019. godine donijela je

R J E Š E N J E

o donošenju Programa zaštite, uređenja i korištenja poljoprivrednog zemljišta na području Grada Subotice u 2019. godini

I.

Donosi se Program zaštite, uređenja i korištenja poljoprivrednog zemljišta Grada Subotice u 2019. godini.

II.

Program zaštite, uređenja i korištenja poljoprivrednog zemljišta Grada Subotice u 2019. godini je sastavni dio ovoga rješenja.

III.

Ovo rješenje se objavljuje u „Službenom listu Grada Subotice“.

O b r a z l o ž e n j e

Pravni temelj: Članak 60. stavak 2. Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Službeni glasnik RS“, br. 62/06, 65/08-dr. zakon, 41/09, 112/15, 80/17 i 95/2018-dr. zakon) i članak 33. stavak 1. točka 6. Statuta grada Subotice („Službeni list Općine Subotica“, br. 26/08, 27/08-ispravak i „Službeni list Grada Subotice“, br. 46/11, 15/13 i 4/19).

Razlog za donošenje: Radi očuvanja i zaštite raspoloživog poljoprivrednog zemljišta, procjena ugroženosti i programiranja zaštite poljoprivrednog zemljišta, stvaranja uvjeta za primjenu znanstveno-tehnoloških dostignuća u području zaštite, uređenja i korištenja, Skupština grada, po prethodno pribavljenom mišljenju povjerenstva koje formira gradonačelnik i uz suglasnost Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, donosi Godišnji program zaštite uređenja i korištenja poljoprivrednog zemljišta. Prijedlog Godišnjeg programa izrađuje povjerenstvo koje formira Skupština grada.

Člankom 60. Zakona o poljoprivrednom zemljištu regulirano je da Godišnji program osim vrste, opsega i dinamike izvedbe radova i ulaganja sredstava na zaštiti i uređenju poljoprivrednog zemljišta sadrži i podatke o poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu Republike Srbije (površine i dr.) i plan korištenja istog. Sukladno Zakonu i uputi Ministarstva, Povjerenstvo je izradilo prijedlog Programa zaštite, uređenja i korištenja poljoprivrednog zemljišta grada Subotice za 2019. godinu. Program se sastoji iz tri dijela i to: opće odredbe, uvjeti zaštite na prostoru zaštićenih prirodnih dobara i zaštita poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Srbije kao i plan korištenja poljoprivrednog zemljišta s programom radova. Trenutačno stanje zaštite i uređenja zahtijeva znatno veći broj i opsežnije mjere i radove od predloženih. Međutim, limitirani iznos sredstava koji se očekuju za ove namjene bio je razlog da se utvrde prioriteta, a to su: izgradnja i održavanje kanala za odvodnjavanje, edukacija, protugradne mjere, navodnjavanje i poboljšanje kvalitete obradivog poljoprivrednog zemljišta. Sredstva za ove namjene osigurat će se od naknade za davanje u najam zemljišta u državnom vlasništvu (Gradu pripada 40% ostvarenih sredstava) i od naknade za promjenu namjene obradivog poljoprivrednog zemljišta, gdje Gradu također, pripada 40% ostvarenih sredstava. Očekivana sredstva od naknade za promjenu namjene obradivog poljoprivrednog zemljišta su 1.000.000 dinara, planirana sredstva od najma poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu po programu 2019. godine iznose 46.578.000 dinara, odnosno ukupno 47.578.000 dinara.

Poljoprivredno zemljište u vlasništvu Republike Srbije koristi se sukladno Zakonu i ovom programu. Prema podacima Službe za katastar nekretnina Subotica utvrđeno je da na području Grada Subotice ima 15.496,9678 ha poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Srbije. Ovim Programom

se predlaže da se u najam u 2019. godini izda 13.542,2896 ha. Ugovor o najmu zaključuju zakupnik i Ministarstvo.

Povjerenstvo za davanje mišljenja na Program, a koje je formirao gradonačelnik grada Subotice i koju čine registrirani poljoprivredni proizvođači, predstavnici udruge poljoprivrednika s područja grada i predstavnici pravnih osoba, dalo je pozitivno mišljenje na Program. Na temelju suglasnosti Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Program će biti objavljen u „Službenom listu Grada Subotice“.

Sukladno izloženom, predlažemo da Skupština donese Rješenje o donošenju Programa u predloženom tekstu.

Rok izvršenja: Izvršenje ovoga Rješenja i Programa će se provesti tijekom 2019. godine.

Izvor sredstava potrebnih za realizaciju: Za realizaciju Rješenja odnosno mjera iz Programa osigurana su sredstva u Financijskom planu programa 5: Razvitak poljoprivrede za 2019. godinu.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ

Управа за пољопривредно земљиште

Београд, Грачаничка 8

Број: 320-11-5088/2019-14

Датум: 21.06.2019. године

ГРАД СУБОТИЦА

Градска управа

24000 Суботица

Трг слободе 1

Предмет: : Захтев за давање сагласности на Предлог годишњег програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта за територију града СУБОТИЦА

Поводом вашег захтева за давање сагласности на Предлог годишњег програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта за територију града СУБОТИЦА за 2019. годину број IV-320-75/2019 од 21.06.2019. године, који сте доставили Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде на сагласност дана 21.06.2019. године, обавештавамо вас следеће:

Чланом 60. Закона о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС“, бр. 62/06, 65/08 – др. закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18– др. закон) прописано је да пољопривредним земљиштем у државној својини располаже и управља држава преко Министарства и да се користи према годишњем програму заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта који доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе по претходно прибављеном мишљењу комисије коју образује председник општине, односно градоначелник, уз сагласност Министарства .

С обзиром на напред наведено, утврђено је да су испуњени услови прописани законом, те у складу са чланом 60. став 4. Закона о пољопривредном земљишту, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде **даје сагласност на Предлог годишњег програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта за територију града СУБОТИЦА за 2019. годину.**

У складу са одредбама члана 60. Закона, за потребе израде годишњег програма кроз информациони систем, орган надлежан за вођење јавне евиденције о непокретности вам је обезбедио податке за чију тачност и ажурност одговара, а које не можете користити у друге сврхе, односно умножавати, објављивати и дистрибуирати другим правним и физичким лицима.

По овлашћењу Министра *ММ*
бр. 119-01-13/1/2018-09 од 05.02.2018.

Др

Temeljem članka 60. stavak 2. Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Službeni glasnik RS“, br. 62/2006, 65/2008 – dr. zakon, 41/2009 i 112/2015) i članka 33. stavak 1. točka 6. Statuta grada Subotice („Službeni list općine Subotice“, br. 26/08 i 27/08-ispr. i „Službeni list Grada Subotice“, br. 46/11 i 15/13), a uz suglasnost Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srbije 320-11-5088/2019-14 od 21. 06. 2019. godine, Skupština grada Subotice na sjednici održanoj dana _____ 2019. godine donijela je

PROGRAM ZAŠTITE, UREĐENJA I KORIŠTENJA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA GRADA SUBOTICE U 2019. GODINI

Ovim Programom daje se pregled površina poljoprivrednog zemljišta po katastarskim općinama, klasama i kulturama, uvjeti zaštite prirode za program uređenja i korištenja poljoprivrednog zemljišta na prostoru zaštićenih prirodnih dobara Grada Subotice, utvrđuje se Program radova na zaštiti i uređenju poljoprivrednog zemljišta i Plan korištenja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Srbije na području grada Subotice.

OPĆI DIO

Grad Subotica u 11 katastarskih općina (Donji grad, Novi grad, Stari grad, Đurđin, Bajmak, Čantavir, Žednik, Tavankut, Bikovo, Bački Vinogradi, Palić) rasprostire se na ukupno 100.737 ha 85a i 99 m² zemljišne površine. Po pedološkom sastavu radi se o crnici, pjeskovitom crnici i pijesku. Na području grada nalaze se osam klasa poljoprivrednog zemljišta, s tim da su najzastupljenija zemljišta I., II. i III. klase. Ukupna površina obradivog poljoprivrednog zemljišta iznosi 84.605,1729 hektara.

Opći uvjeti za izradu programa

Temeljem članka 192 Zakona o općem upravnom postupku („Službeni glasnik SRJ“ broj 33/97, 31/01 i „Službeni glasnik RS“ 30/10) i članaka 57. i 102. Zakona o zaštiti prirode („Sl. Glasnik RS“ 36/2009; 88/2010 i 91/2010), Uredbe o zaštiti SRP „Ludaško jezero“ („Sl. glasnik RS“ broj 30/2006); Uredbe o zaštiti SRP „Selevenjske pustare“ („Sl. glasnik RS“ 37/97); Uredbe o zaštiti PIO „Subotička pješčara“ (Sl. glasnik Republike Srbije 127/2003 i 113/2004), Odluke o zaštiti PP „Palić“ („Sl. list Grada Subotice“, br. 15/2013 i 17/2013-ispravak), Pokrajinski zavod za zaštitu prirode donosi

RJEŠENJE

O uvjetima zaštite prirode za korištenje poljoprivrednog zemljišta na prostoru ekološki značajnih područja Grada Subotice obuhvaćenog Godišnjim programom zaštite, uređenja i korištenja poljoprivrednog zemljišta za 2019. godinu:

1. Uvjeti zaštite prirode utvrđeni ovim aktom moraju biti sastavni dio sklopljenih Ugovora s korisnicima poljoprivrednog zemljišta uzimajući u obzir članak 67, stavak 2. Zakona o poljoprivrednom zemljištu.
2. Neophodne aktivnosti na unaprjeđenju degradiranih površina koje povećavaju troškove korisniku, treba uzeti u obzir prilikom utvrđivanja visine naknade za korištenje.
3. Radi preciznijeg informiranja zainteresiranih,
  - 3.1. osim činjenice da čestice pripadaju zaštićenim područjima, potrebno je navesti i režim zaštite i naziv zaštićenog područja (mjere ograničavanja korištenja poljoprivrednog zemljišta se razlikuju po područjima i definirani su Uredbama o zaštiti).

- 3.2. Sudionike dražbe obavijestiti da se na prostoru zaštićenih područja aktom o zaštiti osiguravaju tradicionalni vidovi korištenja prirodnih resursa.
4. Neophodno je obavijestiti Upravitelja zaštićenih područja o sklopljenim ugovorima, da bi se ostvarila potrebna suradnja s korisnicima prostora (pomoć tijekom određivanja granice pojedinačnih zona zaštita, vršenje nadzora i sl.).
5. U slučaju da nakon završetka dražbe neke čestice unutar zaštićenih područja ne budu obuhvaćene Ugovorom o korištenju, o tome obavijestiti Zavod i Upravitelja zaštićenih područja kako bi se poduzele neophodne mjere sprječavanja degradacije.
6. Kako je grafički prikaz granice zaštićenog područja i režima zaštite sastavni dio Akta o zaštiti, promjena broja, oblika ili veličine čestice ne mijenja činjenicu da dio prostora pripada zaštićenom području i ima propisan režim korištenja.
7. Prilikom davanja u najam predmetnog zemljišta mora se imati u vidu da se temeljem članka 265 Kaznenoga zakona („Sl. glasnik RS“, br. 85/2005, 88/2005 - ispr., 107/2005 - ispr., 72/2009, 111/2009, 121/201, 104/2013, 108/2014 i 94/2016), uništavanje ili oštećenje zaštićenog prirodnog dobra (u koju kategoriju spadaju i zaštićene vrste i prioritetni tipovi staništa za zaštitu) smatra kaznenim djelom.
- 8. Korištenje prirodnih resursa nije dopušteno:**
- 8.1. Na poljoprivrednim površinama koje pripadaju prostorima za koje je propisan režim zaštite I. stupnja;
- 8.2. Čestice (odnosno dijelovi čestica) koje predstavljaju staništa strogo zaštićenim vrstama i obuhvaćene su **programima revitalizacije**, odnosno mjerama aktivne zaštite, sukladno važećim programskim dokumentima Upravitelja:
- 8.2.1. Predstavljaju staništa strogo zaštićene šafranike (*Bulbocodium versicolor*) koja pripada kritično ugroženim vrstama u Srbiji, a istodobno sadrže i značajni dio populacije pješčarskog mrazovca (*Colchicum arenaria*) koja je zaštićena i međunarodnom **Konvencijom o očuvanju europske divlje flore i faune i prirodnih staništa**:
- KO Novi grad: 25970/1;
  - KO Palić – pod revitalizacijom su kč 3179/1, 3180/1, 3181/1, 3182/1, 3183/1, 3184/1, 3185/1, 3186/1, 3187/1, 3188/1, 3189, 3358, 3404, 3449.
- 8.2.2. Predstavljaju staništa slijepog psa (*Nannospalax leucodon*), strogo zaštićene vrste:
- KO Novi grad: kč 25861, 25862, 25863, 25864, 25865, 25866, 25867, 25868, 25869, 25870, 25871, 25872, 25873, 25874, 25876, 25877, 25878, 25879, 25880, 25881, 25882, 25883, 25884, 25885, 25886, 25887, 25888, 25889, 25890, 25891, 25892, 25893, 25895, 25896, 25897, 25898, 25899, 25900, 25901, 25902, 25903, 25970/1 – 26050.
  - KO Palić: kč 3253, 3258, 3261, 3277, 3279.
- 8.2.3. Prostorna cjelina na kojem se primjenjuju posebne mjere zaštite ptica grabljivica:
- KO Novi grad: kč 26051.
- 8.2.4. Uzurpirana staništa u fazi revitalizacije, ugrožena širenjem invazivnih biljaka, na kojima se primjenjuju mjere aktivne zaštite radi usmjeravanja sukcesije vegetacije:
- KO Novi grad: 25822/1, 25832, 25835, 25838, 25839, 25840, 25841, 25905 25906, 25907, 25908, 25928, 25929, 25930, 25931, 25935, 25936, 25937, 25938, 25939, 26047, 26054, 26055, 26056, 26057, 26058, 26092, 26093, 26094, 26098/1;
  - KO Palić: kč 3289, 3359, 3364, 3365, 3417, 3419, 3421, 3428, 3451, 3544, 3545, 3546, 3549, 3552/1, 3552/2, 3553, 3554, 3555, 3560/1;
  - KO Stari grad: kč 26207, 26648/1.
- 8.2.5. Čestice, odnosno dijelovi čestica koji predstavljaju staništa strogo zaštićenih vrsta (među njima je i kritično ugrožena *Triglochin maritima*) na području „SRP Ludaško jezero“ i u tijeku je njihova revitalizacija suzbijanjem trske:
- KO Bački Vinogradi: kč 3871/6, 3886/27, 3886/8;
  - KO Palić: 6760, 6761, 6762, 6763, 7000/9, 7096/2, 7097/3.
- 8.2.6. Slane močvare i stepski fragmenti na kojima se vrši suzbijanje trske i stranih invazivnih vrsta na području **SRP „Selevenjske pustare“**:

- KO Bački Vinogradi: kč 1, 4, 33, 34, 53/1, 53/2, 54, 56, 79, 80, 81, 370, 371, 372, 373, 378.

8.3. Čestice obalnog pojasa jezera Palić na kojima je u tijeku formiranje zaštitnog pojasa, sukladno ciljevima zaštite definiranih Odlukom o zaštiti PP „Palić i važećim GP „Subotica-Palić“. Revitalizacija vegetacije obalnog pojasa je u tijeku, prostor održava Upravitelj zaštićenog područja

- KO Donji grad: 13034/2, 13035/2, 13036/2, 13039/2, 13040/3, 13040/4, 13041/2, 13042/2, 13043/2, 13044/3, 13044/4, 13045/2, 13046/2, 13047/2, 13048/2, 13049/2, 13050/2, 13051/2, 13082/2, 13084/2, 13085, 13086/2, 13088/2, 13089, 13090, 13091/2, 13091/3, 13091/4, 13093/2, 13095/1, 13096/2, 13097/2, 13098/2, 13099/2, 13166, 13167, 36495/2, 36497/2, 36498/2, 36499/2, 36500/2, 36506, 36560/2, 36561/2, 36562, 36563, 36564, 36565/1, 36565/2, 36566/2, 36567/2, 36568/3, 36568/4, 36569/2, 36570/2, 36571/2, 36572/2, 36573/2, 36592/2, 36593/2, 36594/2, 36595/2, 36596/2, 36597/2, 36598/4, 36598/5, 36598/6, 36599/2, 36602/2, 36603/2, 36604/2, 36605/2, 36606/1, 36607/2, 36610/2, 36614, 36616/2, 36618/2.
- KO Novi grad: 13570, 13583/2, 13584/2, 13585/2, 13587/2, 13587/3, 13590/2, 13591/2, 13593/2, 13594/2, 13594/3, 13604/2, 13605/2, 13606/2, 13607/3, 13608/2, 13609/2, 13625/2, 13626/2, 13627/2, 13628/2, 13629, 13642/2, 13643/2, 13644/2, 13645/2, 13646/3, 13859/2, 13861/2, 13861/3, 13862/2, 13862/3, 13863/2, 13869, 13870/2, 13870/3, 13871/2, 13872/2, 13873/2, 13874/2, 13874/4, 13875/2, 13875/3, 13876/3, 13876/4, 13876/5, 13876/6, 13877/2, 13877/3, 13878/2, 13878/3, 13880/2, 13880/3, 13881/2, 13881/3, 13882/2, 13882/3, 13883/2, 13884/2, 13885/2, 13886/2, 13887/2, 13888/2, 13889/2, 13890/2, 13891/2, 13892/2, 13893/2, 13894/2, 13895/2, 13896/2, 13897/2, 13897/3, 13898/2, 13898/3, 14019, 14020, 14147/2, 14149/2, 14150/2, 14151/4, 14151/5, 14151/6, 14152/2, 14153/3, 14153/4, 14154, 14155/1, 14155/2, 14155/3, 14306/1, 14306/2, 14307/2, 14308/2, 14309/2, 14310/2, 14311/2, 14315, 14316, 14317, 14318, 14319, 14320, 14321, 14322, 14323, 14325/1, 14325/2, 14326, 14327, 14328, 14330, 14332.
- KO Palić: 871/4, 872/1, 872/2, 873/1, 875, 877/1, 877/2, 878/1, 878/2, 879/1, 881/1, 881/2, 1396/1, 1396/3, 1396/4, 1396/6, 1396/7, 1397/2, 1397/4, 1398, 1425/1, 1425/2, 1428, 1429, 1430/2, 1430/4, 1431, 1571, 1572, 1584, 1585, 1589, 1603, 1639, 1640, 1641/16, 1641/18, 1664/1, 1666/3, 1753, 1755, 2139, 2140, 2276, 2475/2, 2475/3, 2476, 2477/1, 2477/2, 2477/3, 2478, 2479, 2480, 2481, 2506, 2507, 2508, 2511, 2514, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521/1, 2521/2, 2522, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2530/1.

9. Na poljoprivrednim površinama, na prostoru ekološko značajnih područja zabranjeno je:

- 9.1. mijenjati namjenu površina u smjeru intenzivnijeg korištenja (preoravanje livada i pašnjaka, izgradnja objekata i ribnjaka),
- 9.2. preoravati travnate površine po međama (i travnatim kosinama) njiva ili atarskih cesta;

10. Na česticama katastarske namjene **livada, pašnjaka i trstika (močvara)** potrebno je od Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode tražiti posebne uvjete zaštite prirode za planiranje i realizaciju sljedećih aktivnosti:

- 10.1. planiranje i realizacija pošumljavanja/podizanja izvanšumskog zelenila;
- 10.2. rekonstrukcija postojeće infrastrukture i objekata,
- 10.3. planiranje rekreativnih aktivnosti.
- 10.4. uređenje voda i ostali melioracijski radovi (kopanje kanala, melioracija livada i sl.);
- 10.5. geološka i druga istraživanja;
- 10.6. sječa drvoreda, grupa stabala i šumica, krčenje žbunja, paljenje vegetacije livada, pašnjaka i trstika, kao i revitalizacija staništa;
- 10.7. formiranje pojilišta (kopanje jame, bušenje novog ili obnavljanje zapuštenog bunara), kao i za podizanje privremenih objekata (nadstrešnice i sl.).

11. **Kontrolirano korištenje livada** na svim zaštićenim područjima treba se obavljati pod sljedećim uvjetima:

- 11.1. Korisnik je dužan košenje izvršiti na cijeloj površini livade (treba obuhvatiti i zakorovljene/trskom obrasle površine).
- 11.2. Košenje može započeti poslije 10. lipnja, uz suglasnost Upravitelja. U slučaju ekstremnih meteoroloških prilika Upravitelj može pomaknuti datum košenja, sukladno stanju vegetacije. Košenje se može obavljati samo ako je zemljište suho do te mjere da mehanizacija ne ostavlja tragove (usječeni tragovi mehanizacije oštećuju floru i zemljište). Na mozaičnim površinama vlažnih i više suhih livada košenje se treba vršiti u najmanje dva navrata.
- 11.3. Prilikom košenja livada potrebno je ostaviti nepokošeni dio vegetacije visine 15 cm radi očuvanja fizičke strukture busja.

11.4. Ostaviti nepokošenu traku vegetacije širine 1,5 -2 m na svakih 10 m, koja će predstavljati skrovište i hranidbenu bazu sitnim životinjama. Iznimku čine zakorovljene ili trskom/žbunjem obrasle površine na kojima se vrši kompletno košenje biljnog pokrivača. U slučaju registriranog gniježđenja zaštićenih vrsta ptica, temeljem aktualnih podataka stručne službe Upravitelja za tekuću godinu, okolinu gnijezda na površini od 0,5 - do 3 ari (u ovisnosti o potrebi dane vrste) također treba ostaviti nepokošeno.

11.5. Korisnik je dužan odstraniti biomasu (sijeno, trska, granje) s livade najkasnije u roku od 15 dana nakon košenja.

11.6. Zabranjeno je primijeniti melioracijske mjere, koristiti kemijska sredstva i gnojiva (organsko, mineralno, folijarno) na livadama.

11.7. Zabranjeno je spaljivanje biomase na površinama koje su pokrivene prirodnom vegetacijom ili su obuhvaćene revitalizacijom. Lokaciju za spaljivanje određuje stručna služba Upravitelja.

11.8. Mogućnosti kretanja teretnih vozila po terenu određuje stručna služba Upravitelja, sukladno očuvanju staništa prirodnih rijetkosti.

11.9. Korisnik je dužan obavijestiti Upravitelja o početku radova da bi se omogućilo poduzimanje potrebnih mjera zaštite i pravodobno planiranje stručnog nadzora.

12. Korištenje **livada izvan zaštićenih područja, na staništima zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta** ekološke mreže i ekoloških koridora treba se obavljati pod uvjetima navedenih pod točkama 11.1.- 11.7., a u slučaju potrebe dopunskih informacija, korisnici čestica trebaju se obratiti ovom Zavodu (mogućnosti kontakta su dani u Obrazloženju), najmanje 15 dana prije početka planiranih aktivnosti.

13. Na mozaiku livada i pašnjaka **SRP „Ludaško jezero“** pod režimom zaštite III. stupnja dopuštena je ispaša ovaca (4 grla/hektar) ili goveda (1 grlo/hektar). 20% livada koristiti kao košenicu, ove košenice svake godine trebaju biti na drugoj lokaciji. U slučaju ispaše primijeniti uvjete pod točkom 14.

14. **Zaštitu i unaprijeđenje pašnjaka** kontroliranom ispašom, kao tradicionalnim načinom korištenja prostora, treba ostvariti pod sljedećim uvjetima:

14.1. Zabranjene su sve aktivnosti koje mogu dovesti do oštećenja vegetacije.

14.2. Zabranjeno je primijeniti melioracijske mjere, koristiti kemijska sredstva i gnojiva (organsko, mineralno, folijarno) na pašnjacima;

14.3. Za formiranje pojilišta (kopanje jame, bušenje novog ili obnavljanje zapuštenog bunara), kao i za podizanja privremenih objekata (nadstrešnice) neophodno je tražiti posebne uvjete Zavoda.

14.4. Na pašnjacima **PIO „Subotička pješčara“** ispaša goveda (0,5 komad/hektar) mora biti usklađena sa sezonskim promjenama vegetacije. Više suhe i vlažnije prostorne cjeline pod ispašom mijenjati tijekom godine u suradnji sa stručnom službom Upravitelja. Dopuštena je umjerena ispaša ovaca, broj grla je 1 komad/hektar. Pašnjaci se mogu koristiti i kao košenice.

14.5. Na djelomično degradiranim pašnjacima **SRP „Selevenjske pustare“** zabranjena je ispaša goveda. Dopuštena je umjerena ispaša ovaca, i to 2 grla/hektar. Pašnjaci se mogu koristiti kao košenice.

15. Posebne mjere zaštite se primjenjuju na pašnjacima:

15.1 Pašnjaci na prostoru **PIO „Subotička pješčara“** koji su bili preorani (prirodno obnavljanje vegetacije je još u tijeku). Revitalizacija ovih površina je moguća sadnjom smjese trave autohtonih vrsta i sadnjom lucerke.

- KO Palić - kč 3177/1, 3178/1;
- KO Stari grad – kč 26640 južni dio.

15.2 Pašnjaci na prostoru **PIO „Subotička pješčara“**, čiji su dijelovi obrasli glogom. Dopuštena je umjerena ispaša ovaca 1 komad/hektar površine, a korisnik treba smanjiti površinu gloga za najmanje 20%.

- KO Novi grad – kč 25560, 25562, 25564
- KO Stari grad – sjeverni dio kč 26640

- 15.3. KO Palić - kč. 7098/ i 7096/1- Zapušteni pašnjaci djelomično obrasle trskom na području **SRP „Ludaško jezero“**. Čestice mogu biti korištene i kao košenice. Osim uvjeta košenja koji su određeni pod točkom 11 neophodno je smanjiti pokrovnost trske za 20% godišnje na taj način, da se trska kosi 2 puta tijekom godine: u vrijeme košenja livada i tijekom zimskog razdoblja.
16. **Trstici-močvare** u znatnoj mjeri su isušeni zbog opadanja razine podzemne vode i postepeno prelaze u močvarne livade, zbog čega:
- 16.1. Korisnik je dužan u zimskom razdoblju (najkasnije do 1. ožujka) izvršiti sječu trske na način, kojim se ne oštećuje vegetacija i zemljište.
- 16.2. Isušene dijelove ovih čestica treba redovito kositi, uvjeti košenja su kao za livade.
- 16.3. Preorane dijelove dovesti u blisko-prirodno stanje redovitim košenjem.
- 16.4. Otklanjanje invazivnih drvenastih vrsta na prostoru zaštićenih područja može se obavljati pod kontrolom čuvarske službe i uz obveznu primjenu odobrenih kemijskih sredstava.
17. Korištenje **njiva i voćnjaka** treba se obavljati sukladno aktu o zaštiti prirodnog dobra:
- 17.1. Na području **SRP „Ludaško jezero“** zabranjeno je primjenjivati kemijska sredstava i mineralna gnojiva, osim kada je to neophodno za provedbu mjera aktivne zaštite prirodnih vrijednosti; obavljati hidromelioracijske radove i graditi sustave zalijevanja.
- 17.3. Na području režima zaštite II. stupnja **PIO „Subotička pješčara“**: zabranjeno je korištenje mineralnih gnojiva i kemijskih sredstava. Preporuča se uzgoj zdrave hrane ili odgovarajućih ratarskih kultura (npr. lucerka).
- 17.4. Na području režima zaštite III. stupnja **PIO „Subotička pješčara“**: zabranjena je uporaba zemljišnih herbicida osim hormonalnih preparata koji se rabe Slit aplikacijom.
- 17.5. Na području **SRP „Selevenjske pustare“** zabranjena je uporaba kemijskih sredstava u poljoprivrednoj proizvodnji osim strogo selektivnih.
18. Korištenje **njive i voćnjaka koje već dulje vrijeme nisu bile obrađene (stari parlozi)** i predstavljaju dijelove staništa zaštićenim i strogo zaštićenim vrstama, treba se obavljati u sklopu livada ili pašnjaka koje ih okružuju, primjenjujući navedene mjere zaštite livada i/ili pašnjaka.
- 18.1. Parlozi stariji od 10 godina koji predstavljaju staništa strogo zaštićenim vrstama:
- Na prostoru **SRP „Ludaško jezero“ KO Bački Vinogradi**, kč. 3840, 3849/1, 3849/2, 3850/1, 3850/2, 3851/1, 3851/2, 3857, 3864, 3867/1, 3871/3, 3871/4, 3871/7, 3886/1, 3886/4.
- 18.2. Čestice, odnosno dijelovi čestica koje predstavljaju staništa strogo zaštićenih vrsta i bile su obuhvaćene programima revitalizacije, odnosno mjerama aktivne zaštite financiranih sredstvima pokrajine ili republike u razdoblju 2003. – 2017. godine, s ciljem obnavljanja travnate vegetacije, sukladno vrijedećim programskim dokumentima Upravitelja:
- Na prostoru **PIO „Subotička pješčara“ KO Palić** – kč 3456, 3458, zapadni dio 3459 u širini od 120 metara, zapadni dio 3478 u širini od oko 300 metara.
19. Korištenje livada, pašnjaka i trstika (**na izdvojenim staništima zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta**, treba osigurati očuvanje ovih prirodnih površina. Kako dio prirodnih staništa katastarski pripada međama susjednih njiva, najčešće u vidu prostornih cjelina koje nisu povoljne za obradu (kosine, jaruge, depresije i sl.), očuvanje ostataka prirodnih staništa treba ostvariti i prilikom korištenja obrađenih površina, sukladno članku 18. Zakona o zaštiti prirode.
- 19.1. Mjere zaštite su sljedeće:
- Zabranjeno je preoravanje prirodnog biljnog pokrivača, pošumljavanje, primjena melioracijskih mjera, korištenje kemijska sredstva i gnojiva.
  - Zabranjeno je paljenje vegetacije bez posebnih uvjeta Zavoda.
  - Korištenje livada vršiti po uvjetima navedenih pod točkama 11.2., 11.3., 11.5. i 11.6.
  - Korištenje pašnjaka vršiti po uvjetima navedenih pod točkama 14.1-14.3.
  - Sječa trske može se vršiti u zimskom razdoblju (najkasnije do 1. ožujka) na način, kojim se ne oštećuje vegetacija i zemljište.

19.2. Navedene mjere primjenjivati na izdvojenim staništima **Kelebijskog jezera (SUB03a, b, c)** i u **dolinama Krivaje i njenih pritoka (SUB05, SUB07, SUB08 i SUB09)**:

- KO Stari grad: kč 28400/1, 28859/2, 28860/2, 28864, 28865/2, 28865/2, 28868, 28872, 28887, 28888, 28889, 28890/1, 28902, 28906, 28911, 30653, 30654, 30655, 30656
- KO Žednik: kč 5102/1, 5104/1, 5104/2, 5104/3, 5104/4, 5104/5, 5104/6, 5104/8, 5104/9, 5104/10, 5106/1, 5107/2, 5108/1, 5109/1, 5111/1, 5123/1, 5124/1, 5124/2, 5125/1, 5125/2, 5126, 5127, 5139/1, 5140/1, 5140/2, 5140/3, 5140/4, 5141/1, 5141/2, 5141/3, 5141/4, 5143/1, 5143/2, 5143/3, 5143/4, 5144, 5148, 5155, 5159, 5160, 5161, 5162, 5163, 5164/1, 5166/5, 5168/5, 5176, 5177, 5181, 5187/1, 5188, 5193, 5195/2, 5195/3, 5196/2, 5196/3, 5196/4, 5217/2, 5219/1, 5219/2, 5228/1, 5228/2, 5233/1, 5234, 5235, 5238/4, 5238/5, 5238/6, 5344/1, 5344/1, 5344/2, 5344/3, 5344/6, 6078/1, 6078/2, 6078/3, 6078/4, 6078/4, 6080, 6081, 6082/1, 6082/2, 6082/3, 6083, 6084, 6085, 6086/1, 6086/1, 6086/2, 6090/1, 6090/2, 6091/3, 6091/3, 6093, 6097/2, 6097/2, 6097/3, 6097/4, 6097/5, 6102/1, 6102/2, 6104/1, 6104/2, 6104/3, 6104/4, 6104/5, 6104/6, 6105, 6106, 6107/1, 6107/2, 6107/3, 6107/4, 6109/1, 6109/2, 6109/3, 6109/4, 6110/1, 6110/2, 6111/1, 6112, 6113/1, 6113/1, 6115/1, 6115/2, 6115/3, 6115/4, 6115/5, 6116/1, 6116/2, 6117/1, 6117/2, 6118/1, 6125/1, 6125/2, 6130.
- KO Đurđin: 3859/2, 3929/1, 3936/3

20. Prilikom korištenja poljoprivrednog zemljišta nije dopušteno oštećenje, zagađenje ili uništavanje travnatih međa, priobalnog pojasa kanala/vodotokova, živica, pojedinačnih stabala, grupe stabala, drvoreda ili poljozaštitnih pojaseva, ni susjednih čestica pod prirodnom ili blisko prirodnom vegetacijom.

II. Podnositelj zahtjeva je dužan radove i aktivnosti izvesti u svemu sukladno izdanim uvjetima iz točke **I.** ovoga Rješenja. Za sve radove i aktivnosti koje nisu obuhvaćene dostavljenom projektnom dokumentacijom, potrebno je tražiti posebne uvjete ovog Zavoda.

III. Ukoliko podnositelj zahtjeva u roku od dvije godine od dana dostavljanja akta ne otpočne radove i aktivnosti za koje je akt o uvjetima zaštite prirode izdan, dužan je pribaviti novi akt. Također, ukoliko dođe do izmjena zahtjevom navedenih aktivnosti, ili promjene lokacije/područja, kao i za naredne faze/godine istraživanja, nositelj aktivnosti dužan je Pokrajinskom zavodu za zaštitu prirode podnijeti novi zahtjev za izdavanje akta o uvjetima zaštite prirode.

IV. Ovo Rješenje ne oslobađa obveze podnositelj zahtjeva da pribavi i druge uvjete, dozvole i suglasnosti predviđene pozitivnim propisima

OBRAZLOŽENJE

Služba za poljoprivredu i poljoprivredno zemljište Gradske uprave Grada Subotice dopisom br. IV-08/II-320-45/2019 od 27. 03. 2019. godine se obratila Pokrajinskom zavodu za zaštitu prirode zahtjevom za dobivanje uvjeta zaštite prirode za izradu Godišnjeg programa zaštite, uređenja i korištenja poljoprivrednog zemljišta za 2019. godine, s posebnim osvrtnom na prostore ekološki značajnih područja Grada Subotica.

Stavak 2. članak 67 **Zakona o poljoprivrednom zemljištu** („Sl. glasnik RS“, br. 62/2006, 65/2008 - dr. zakon, 41/2009, 112/2015, 80/17 i 95/2018) definira da „Zakupnik ne može obavljati aktivnosti suprotno propisima o zaštiti okoliša ili radnje koje imaju negativan utjecaj na prirodno bogatstvo ili stanje prirodnog područja.“ Temeljem članka 8. **Zakona o zaštiti prirode** („Službeni glasnik RS“, broj 36/09, 88/10 i 91/10 - ispr. i 14/2016 i 95/2018 - dr. zakon) planiranje, uređenje i korištenje prostora, prirodnih resursa, zaštićenih područja i ekološke mreže provodi se temeljem prostornih i urbanističkih planova, planske i projektne dokumentacije, osnova i programa upravljanja i korištenja prirodnih resursa i dobara ..., sukladno mjerama i uvjetima zaštite prirode. Odredbom članka 102. i članka 103. **Zakona**, određeno je da organizacija za zaštitu prirode, tj. Pokrajinski zavod za zaštitu prirode utvrđuje uvjete zaštite i daje podatke o zaštićenim prirodnim dobrima u postupku izrade prostornih i drugih planova, odnosno osnova (šumskih, vodoprivrednih, lovni, ribolovnih i dr.) i druge investicijske-tehničke dokumentacije. Zbog raznovrsnosti staništa na prostoru Općine i različitih stupnja ograničenja korištenja koja proistječu iz potreba zaštite, održivo korištenje prostora se ostvaruje različitim mjerama u sukladno karakteristikama danog prostora (različiti datumi košenja, kombinirano košenje i ispaša itd.).

Radi očuvanja prirodnih vrijednosti od lokalnog, nacionalnog i međunarodnog značaja, na području Grada Subotica su formirana četiri zaštićenih područja i evidentirana su staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta i ekološki koridori kao elementi ekološke mreže sukladno **Uredbi o ekološkoj mreži Republike Srbije** („Službeni glasnik RS“, br. 102/2010). Zaštićena područja predmetnog prostora pripadaju objedinjenom **Području od međunarodnog značaja za zaštitu ptica pod nazivom „Subotička jezera i pustare“ (RS002IBA, veličine 25.923 ha)** kao gnjezdilište i mjesto za odmor i prehranu na migracijskom putu. Zbog postojanja rijetkih vrsta od međunarodnog značaja i sukladno harmonizaciji legislative s propisima EU, ove prostorne cjeline su smatrane potencijalnim područjima **Natura 2000** mreže Europske unije u Srbiji.

Podatci su dani temeljem baze podataka Zavoda, koja je za pojedinačna zaštićena područja sastavljena u razdoblju izrade Studije zaštite (1-3 godine prije donošenja akta o zaštiti). Kako je grafički prikaz granice zaštićenog područja i režima zaštite sastavni dio Akta o zaštiti, promjena broja, oblika ili veličine čestice ne mijenja činjenicu da dio prostora pripada zaštićenom području i ima propisan režim korištenja. Informacije o utjecajima korištenja poljoprivrednog zemljišta u prethodnom razdoblju pružaju izvješća o stručnim nadzorima, s posebnim osvrtom na promjene stanja osnovnih prirodnih vrijednosti, radi kojih su područja proglašena zaštićenim.

Mjere zaštite u vidu ograničenja korištenja prostora, kao i najvažnije aktivnosti unaprjeđenja stanja određuje **zakonski akt o proglašenju** zaštićenih područja: Uredba o zaštiti SRP „Ludaško jezero“ („Sl. glasnik RS“, br. 30/2006), Uredba o zaštiti PIO „Subotička pješčara“ („Sl. glasnik RS“ brojevi 127/2003 i 113/2004), Uredba o zaštiti SRP „Selevenjske pustare“ i Odluka o zaštiti Parka prirode „Palić“ („Službeni list Grada Subotice“ broj 127/2013, 17/2013-ispravak i 37/2017).

Članak 35. **Zakona o zaštiti prirode**, I. stupnju zaštite utvrđuje zabranu korištenja prirodnih resursa. U II. stupnju zaštite mogu se vršiti upraviteljske intervencije u cilju restauracije, revitalizacije i ukupnog unaprjeđenja zaštićenog područja, bez posljedica po primarne vrijednosti njihovih prirodnih staništa, populacija, ekosustava, obilježja čestica i objekata geonasljeđa, obavljati tradicionalne djelatnosti i ograničeno koristiti prirodni resursi na održiv i strogo kontroliran način. U III. stupnju zaštite mogu se vršiti upraviteljske intervencije u cilju restauracije, revitalizacije i ukupnog unaprjeđenja zaštićenog područja, razvitak sela i unaprjeđenje seoskih kućanstava, uređenje objekata kulturno-povijesnoga nasljeđa i tradicionalnog graditeljstva, očuvanje tradicionalnih djelatnosti lokalnog stanovništva, selektivno i ograničeno korištenje prirodnih resursa i prostora uz potrebnu infrastrukturnu i drugu izgradnju, ukoliko su usklađene s funkcijama zaštićenog prirodnog dobra i s potrebama očuvanja zaštićenih vrsta i staništa. Mjere zaštite po režimima razlikuju po specifičnim karakteristikama lokaliteta (pedološki i hidrološki uvjeti, zahtjevi zaštićenih vrsta i sl.), a i po tipu zaštićenih područja. U specijalnom rezervatu prirode su zabranjeni razni oblici gospodarskog korištenja, dok u predjelima iznimnog oblika treba osigurati tradicionalne vidove korištenja resursa koji su u skladu s očuvanjem prirodnih vrijednosti.

U razdoblju regulacije voda (1970. – 1980. g.) brojne livade su bile dijelom ili u cjelini preorane i izvršena je promjena njihove namjene u katastru. Značajan broj ovih čestica je i dalje pod utjecajem podzemnih voda u vlažnijim godinama, zbog čega desetljećima nisu bile obrađene (njive na prostoru SRP „Ludaško jezero“ i dijelovi nekih njiva formirane reparcelacijom na području PIO „Subotička pješčara“). Zahvaljujući prirodnom obnavljanju vegetacije, na njima su se ponovo pojavile retke i zaštićene vrste. Ove površine su uključene u zaštićena dobra kao sastavni dijelovi staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta. Preoravanje ili primjena melioracijskih poduhvata bi dovelo do uništavanja zaštićenih vrsta i njihovih staništa, čime se direktno ugrožavaju vrijednosti zbog kojih je prostor stavljen pod zaštitu.

Na području PIO „Subotička pješčara“ i SRP „Selevenjske pustare“ postoje stari parlozi, određene čestice zapuštene od 1990-ih godina na kojima je došlo do spontanog obnavljanja pješčarske, stepske, odnosno šumo-stepske vegetacije. Na njima je evidentirano postojanje strogo zaštićenih vrsta od međunarodnog značaja zbog čega je neophodno očuvati postojeću vegetaciju ovih čestica koje predstavljaju staništa. U slučaju PIO „Subotička pješčara“ parlozi imaju ulogu i ekoloških koridora, povezujući prirodna staništa s dvije strane kompleksa obrađenih površina. Na značajnom dijelu zaštićenih područja livade i pašnjaci godinama nisu bili korišteni, što je u suprotnosti s Uredbama o zaštiti jer se kontrolirano košenje i ispaša ubraja u neophodne mjere zaštite. Na zapuštenim česticama je došlo do nepoželjnih promjena: zarastanje trskom i žbunjem, pojava invazivnih vrsta (najčešće kiselo drvo i cigansko perje) što zahtijeva posebno ulaganje od strane korisnika. Postupna revitalizacija livada i pašnjaka je zajednički interes poljoprivrede i zaštite prirode.

Prema članku 71. **Zakona o zaštiti prirode** „pod zaštitom i očuvanjem divljih vrsta podrazumijeva se sprječavanje svih radnja koje utječu na narušavanje povoljnog stanja populacija divljih vrsta, uništavanje ili oštećivanje njihovih staništa, legla, gnijezda ili narušavanje njihovog životnog ciklusa odnosno povoljnog stanja“. Mjere zaštite i unaprjeđenja staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta su definirane **Uredbom o ekološkoj mreži Republike Srbije i Pravilnikom o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva** („Službeni glasnik RS“, br. 5/2010, 47/11 32/16 i 98/16). Člankom 7. **Pravilnika** zaštita i očuvanje strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta provodi se poduzimanjem mjera i aktivnosti na upravljanju populacijama, među kojima je na prvom mjestu zaštita staništa. Zaštita ekološke mreže, temeljem članka 6. **Uredbom o ekološkoj mreži** osigurava se „...provedbom propisanih mjera zaštite radi očuvanja biološke i raznovrsnosti predjela, održivog korištenja i obnavljanja prirodnih resursa i dobara i unaprjeđenja zaštićenih područja, tipova staništa i staništa divljih vrsta ... (Prilog 3. **Uredbe**). Mjere zaštite ekološke mreže odnose se na pravne osobe i fizičke osobe koje koriste prirodne vrijednosti i obavljaju aktivnosti i radove, sukladno zakonu kojim se uređuje zaštita prirode. Na području ekološke mreže primjenjuju se mjere, metode i tehničko-tehnološka rješenja s ciljem očuvanja povoljnog stanja ekološki značajnih područja i unaprjeđivanja narušenog stanja dijelova ekološke mreže.“ Člankom 9. **Uredbe** je propisano da prostorni i urbanistički planovi, programi i osnove korištenja prirodnih resursa moraju biti usuglašeni s planovima upravljanja dijelova ekološke mreže i ovom uredbom.

Očuvanje ostataka prirodne vegetacije je preduvjet za zaštitu biološke raznovrsnosti unutar agrarnih područja. Po članku 18. **Zakona o zaštiti prirode** „Očuvanje biološke i raznovrsnosti predjela staništa unutar agroekosustava i drugih neautonomnih i poluautonomnih ekosustava provodi se prvenstveno očuvanjem i zaštitom rubnih staništa, živica, međa, pojedinačnih stabala, grupe stabala, bara i livadskih pojaseva, kao i drugih ekosustava s očuvanom ili djelomično izmijenjenom drvenastom, žbunastom, livadskom ili močvarnom vegetacijom. Prilikom ukupnjivanja poljoprivrednog zemljišta mora se voditi računa o očuvanju postojećih i stvaranju novih rubnih staništa radi osiguranja biološke i raznovrsnosti predjela ekosustava.“

Pod utjecajem odvodnjavanja pašnjaci i livade postaju sve više suhi, što onemogućuje ispašu goveda na njihovim nekadašnjim pašnjacima. Radi očuvanja biljnog pokrivača na ovim pašnjacima je dopuštena ispaša samo ovaca.

Završena je valorizacija staništa strogo zaštićenih vrsta i stepskih staništa (prioritetni za zaštitu kao stanišni tip) na prostorima prapornih dolina Krivaje i njenih pritoka. Na prostoru Općine Subotica ova staništa se nalaze unutar KO Žednik i KO Đurđin i obuhvaćaju ostatke stepske i livadske vegetacije. Iskustvo pokazuje da se mnoge od ovih površina prijavljuju u katastru kao međe uz njiva.

Konvencija o očuvanju europske divlje flore i faune i prirodnih staništa („Službeni glasnik RS - Međunarodni ugovori“, br. 102/2007 od 7. 11. 2007. godine) obvezuje potpisnike da posvete posebnu pozornost zaštiti vrsta koje su ugrožene na regionalnoj (europskoj) razini. Na popisima navedenih u Dodatcima I., II. i III. se nalaze vrste koje pripadaju osnovnim vrijednostima zaštićenih područja i izdvojenih staništa predmetnog prostora. Osim pješčarskog mrazovca (*Colchicum arenarium*) na popisima ove konvencije se nalazi značajni broj životinjskih vrsta: vodozemci (*Bombina bombina*, *Pseudepidalea viridis*, *Pelobates fuscus*, *Rana dalmatina*), gmazovi (*Lacerta agilis*, *Emys orbicularis*, *Podarcis taurica*), bubojedi (rod *Soricidae*) i veći broj ptičjih vrsta, čiji opstanak ovisi o očuvanju dobrog stanja staništa.

Temeljem članka 265 **Kaznenoga zakona** („Sl. glasnik RS“, br. 85/2005, 88/2005 - ispr., 107/2005 - ispr., 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013, 108/2014 i 94/2016), uništavanje ili oštećenje zaštićenog prirodnog dobra se smatra kaznenim djelom. Prema točki 27. članka 4. **Zakona o zaštiti prirode**, zaštićena prirodna dobra su zaštićena područja, zaštićene divlje vrste i pokretna zaštićena prirodna dokumenta.

Sukladno propisanim režimima i mjerama zaštite, a s ciljem da se radovi usklade s potrebom očuvanja prirodnih vrijednosti Rezervata, utvrđeni su uvjeti kao u pravorijeku.

Uputa o pravnom sredstvu: Protiv ovoga rješenja može se izjaviti žalba Pokrajinskom tajništvu za urbanizam i zaštitu okoliša, a preko Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode, u roku od 15 dana od dana dostavljanja Rješenja, uz dokaz o uplati Republičke administrativne pristojbe u iznosu od 470,00 dinara na tekući račun br. 840-742221843-57, poziv na broj 59013 po modelu 97.

Riješeno u Pokrajinskom zavodu za zaštitu prirode, pod brojem 03–799/2, dana 10. 05. 2019. godine.

Program Radova na zaštiti, uređenju i korištenju poljoprivrednog zemljišta

Trenutačno stanje zaštite, uređenja i korištenja poljoprivrednog zemljišta na području Grada Subotica zahtijeva poduzimanje zakonom definiranih mjera i aktivnosti, i to:

- Izgradnju i sanaciju atarskih cesta
- Uređenje poljoprivrednog zemljišta
- Ukрупnjivanje zemljišnog posjeda dobrovoljnim grupiranjem zemljišta;
- Izgradnja i održavanje sustava za odvodnjavanje i navodnjavanje;
- Uređenje i održavanje mreže atarskih cesta;
- Rekultiviranje poljoprivrednog zemljišta korištenog za eksploataciju mineralnih sirovina ili za druge namjene koje nemaju trajni karakter;
- Pretvaranje neobradivog u obradivo poljoprivredno zemljište;
- Pобоljšanje fizičkih, kemijskih i bioloških osobina zemljišta.